

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/379/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4216206406
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4216206406.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobcu: OTP Banka Slovensko, a. s., so sídlom Bratislava, Štúrova 5, IČO: 31 318 916, zast. AK HERCEG, s. r. o., so sídlom Bratislava, Košická 56, IČO: 35 890 240, proti žalovanej: Z. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. Z. XXX, B. na S., o zaplatenie 2.000,52 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 11. septembra 2017 č. k. 8C/193/2016-44 takto

rozhodol:

Odvolačí súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.000,52 eura, sumu 538,52 eura ako nezaplatený úrok, sumu 0,62 eura ako úrok z omeškania a sumu 23,48 eura ako poplatky, spolu s úrokom z omeškania vo výške 1% ročne zo sumy 2.000,52 eura od 22. 04. 2016 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania vo výške 31,97%. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 150 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8, čl. 15 ods. 1, § 151 ods. 1, 2, § 153 ods. 1, § 154, § 186 ods. 2, § 215 ods. 1 CSP, § 488, § 52 ods. 1, 3, § 517 ods. 2, § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., § 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a na základe vykonaného dokazovania zistil, že z úverovej zmluvy zo dňa 02. 07. 2012 vyplýva, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 2.075 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť žalobcovi 84 mesačnými splátkami vo výške 63,07 eura. RPMN bola medzi účastníkmi zmluvného vzťahu ustálená vo výške 38%. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola 5.297,48 eura. Pre neplnenie zmluvných podmienok žalovanou (z dôvodu omeškania s úhradou záväzkov) žalobca ku dňu 28. 10. 2013 zosplatil celý záväzok žalovanej a vyzval ju k úhrade dlžnej sumy vo výške 2.661,14 eura v lehote do 10 dní od doručenia výzvy. Táto bola žalovanej doručená dňa 31. 10. 2013. Zo špecifikácie uplatneného nároku vyplynulo, že dlžná suma pozostáva z istiny vo výške 2.035,20 eura, nezaplatených úrokov vo výške 538,57 eura, úrokov z omeškania vo výške 0,62 eura, poplatkov vo výške 86,75 eura. Uviedol, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Súd vzťah účastníkov konania posudzoval ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy a na daný vzťah aplikoval aj ustanovenia § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvného vzťahu. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou vznikol záväzkovo-právny vzťah titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zo strany žalobcu bol žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 2.075 eur. Skutkové tvrdenia žalobcu žalovaná nepoprela. Súd žalobu považoval za dôvodnú titulom dlžnej istiny vo výške 2.000,52 eura, nezaplatených úrokov 538,52 eura, úrokov z omeškania vo výške 0,62 eura k 28. 10. 2013 a sumy 23,48 titulom poplatkov, všetko do vyhlásenia splatnosti úveru. Podľa názoru súdu zmluva obsahovala údaje, ktoré má obsahovať v zmysle zák. č. 129/2010 Z. z., bola uzavretá v zmysle zákona, preto súd

rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku. Žalobca si žalobou uplatnil aj nárok na úrok z omeškania. Za omeškanie žalovanej žalobcovi v súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. vznikol nárok na úrok z omeškania o 5 percentuálnych bodov vyšší ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, preto žalobcovi priznal aj uplatnený nárok na úrok z omeškania. Žalobca si však uplatňoval len 1%, preto súd túto výšku úroku priznal, pretože súd nemôže rozhodnúť nad rámec žaloby. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na zaplatenie nabehnutých úrokov k 21. 04. 2016 vo výške 1.281,80 eura a rôznych poplatkov, súd mal za to, že žaloba nebola jasne a zrozumiteľne podaná (výpočet jednotlivých položiek a zdôvodnenie), a preto ju ako nedôvodnú zamietol. Zároveň súd konštatoval, že zmluvný úrok bol súčasťou každej jednej splátky úveru, teda priznanie žalobcom uplatneného zmluvného úroku je duplicitným nárokom (29,30%). Súd poukázal i na to, že žalobca má nárok na zmluvný úrok len do času účinkov vyhlásenia splatnosti úveru (ktorej zmysel spočíva v predčasnom zosplatnení záväzku dlžníka z dôvodu porušovania zmluvných povinností dlžníkom), pretože týmto jednostranným právnym úkonom sa pohľadávka (celá, teda aj poplatky) veriteľa predčasne stávajú splatnými v celom rozsahu. Vzhľadom aj na účel zmluvného úroku, ktorým je odplata za poskytnuté peňažné prostriedky, vyhlásením splatnosti úveru stratil žalobca právo uplatňovať si zmluvné úroky aj naďalej. Podľa názoru súdu dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov platia len do splatnosti dlhu. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu. Súd poukázal aj na § 54 ods. 1 Obč. zákonníka, v zmysle ktorého sa zmluvné dojednanie, ktoré by zaväzovalo žalovaného k plateniu zmluvných úrokov aj po vyhlásení splatnosti úveru odchyľovalo od zákona v neprospech spotrebiteľa, pretože by zhoršovalo jeho postavenie. Ani rôzne poplatky neboli riadne vyčíslené a preukázané. Preto v tejto časti súd žalobu ako nedôvodnú, nepreukázanú zamietol s poukazom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 2 CSP. Žalobca mal vo veci úspech len čiastočný v 31,97%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd obsadený súdnym úradníkom samostatným uznesením v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že zmluva dostatočne určito vyjadruje vôľu zmluvných strán spravovať sa ustanovením § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov. Zmluva o poistenom OTP EXPRES úvere bola uzatvorená 02. 07. 2012. Ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka bolo do Občianskeho zákonníka začlenené až s účinnosťou od 01. 05. 2015. Absencia príslušného prechodného ustanovenia v rámci Občianskeho zákonníka má za následok, že je potrebné analogicky vychádzať z ustanovenia § 879p Občianskeho zákonníka. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka má žalobca okrem úrokov z omeškania i právo na úhradu uplatnených bežných úrokov. Záväzok platiť úroky ako odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov je podstatnou časťou zmluvy o úvere. Zákon viaže povinnosť dlžníka platiť úroky za dobu poskytnutia finančných prostriedkov. Z podstaty úroku ako ceny za používanie peňažných prostriedkov možno vyvodiť, že povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru. Mal za to, že rozhodnutie odoberajúce dlžníkovi povinnosť uhradiť úroky zo splatnej pohľadávky, ukladajúce dlžníkovi povinnosť hradiť len úroky z omeškania, by takéhoto dlžníka neprimerane zvýhodňoval oproti ostatným, riadne platiacim klientom, ktorí za rovnaký úver zaplatia pomerne viac ako dlžník, ktorý je zaviazaný uhradiť len úroky z omeškania. V čase podpísania zmluvy o úvere bol v platnosti Občiansky zákonník, ktorý neobsahoval žiadne ustanovenie, podľa ktorého by pri poskytovaní úverov nemal veriteľ voči dlžníkovi právo popri úrokoch z omeškania i právo na zaplatenie riadnych úrokov. V zmysle ustanovenia § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka sa úrok výslovne uvádza ako súčasť odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi. Záver súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého by dlžníci v omeškaní boli povinní uhradiť veriteľovi len zákonné úroky z omeškania a neboli by povinní uhradiť z poskytnutého úveru i zmluvné úroky by de facto zlegalizoval zvýhodnenie neplatiacich dlžníkov oproti riadne platiacim klientom, ktorí boli v zmysle posudzovanej zmluvy povinní uhradiť veriteľovi riadne úroky vo výške 29,30% ročne. Uviedol, že v žalobe si uplatnil nárok na zaplatenie úrokov z omeškania odo dňa zosplatnenia, teda od 29. 10. 2013, a nie až od 22. 04. 2016. K tejto skutočnosti sa súd prvej inštancie nevyjadril. Nesúhlasil tiež s odôvodnením rozsudku v časti týkajúcej sa zamietnutia nároku, čo do uplatnených poplatkov. Súd prvej inštancie uviedol, že poplatky neboli riadne vyčíslené a preukázané a žalobu považoval za nedôvodnú a zmätočnú. Odôvodnenie s poukázaním na údajnú

nejasnosť a nezrozumiteľnosť žaloby nespĺňa požiadavku na náležité odôvodnenie rozhodnutia. Navyše, súd je podľa § 129 CSP povinný toho, kto urobil podanie, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka, čo sa ním sleduje alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné podanie, vyzvať, aby podanie doplnil alebo opravil. Súd žalobcu nevyzval na špecifikáciu poplatkov, preto má žalobca za to, že i týmto postupom súdu bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý súdny proces. Dodal, že uplatnené poplatky predstavujú poplatok za poistenie za obdobie od 05/2013 - 12/2013 vo výške 2,31 eura mesačne a poplatok za vedenie úverového účtu za obdobie 05/2013 - 06/2013 vo výške 2,50 eura mesačne, a to v zmysle čl. V. bod I úverovej zmluvy. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil, resp. aby ho zmenil tak, že žalovanú zaviazal uhradiť žalobcovi istinu vo výške 2.000,52 eura, úroky vo výške 1.820,32 eura za obdobie od poskytnutia úveru do 21. 04. 2016, úroky z omeškania vo výške 39,93 eura za obdobie do 21. 04. 2016, poplatkov vo výške 23,48 eura, úroku vo výške 29,30% ročne z nesplatených istiny úveru 2.000,52 eura od 22. 04. 2016 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 1% ročne z nesplatených istiny úveru 2.000,52 eura od 22. 04. 2006 sa do zaplatenia a náhrady trov konania.

3. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalobcu (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 2.000,52 eura ako nesplatenú istinu úveru, nezaplatený úrok 1.820,32 eura, nezaplatený úrok z omeškania 39,93 eura, poplatky vo výške 23,48 eura, úroky vo výške 29,30% zo sumy 2.000,52 eura od 22. 04. 2016 do zaplatenia, úrok z omeškania 1% zo sumy 2.000,52 eura od 22. 04. 2016 do zaplatenia a náhradu trov konania na tom skutkovom základe, že so žalovanou uzatvoril dňa 02. 07. 2012 zmluvu o poistenom OTP Expres úvere č. 0583300512 RSU. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 2.075 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť v mesačných splátkach po 63,07 eura s dobou splácania 84 mesiacov. Keďže porušila zmluvné podmienky, listom zo dňa 19. 09. 2013 bola vyzvaná na zaplatenie celého zostatku úveru a následne bol úver vyhlásený za splatný k 11. 11. 2013.

5. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo o k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

6. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 379 CSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je tiež právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

8. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktoré by popreli zmysel a podstatu

práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 191 a § 220 ods. 1 CSP, m. m. I. ÚS 243/07), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís došiel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 CSP. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 378 CSP).

9. Odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti došiel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je zmätočné a súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v zamietajúcej časti nedostatočne odôvodnil a jeho záver, prečo vo zvyšku žalobu zamietol, je nepreskúmateľný. K zmätočnosti rozhodnutia odvolací súd uvádza, že už v bode 1. napadnutého rozhodnutia je nesprávne uvedené, akým listom žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie neuhradených splátok, ako aj, kedy bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru. V bode 6. napadnutého rozhodnutia je nesprávne uvedené, že dlžná suma pozostáva z istiny vo výške 2.035,20 eura, nezaplatených úrokov vo výške 538,57 eura, úrokov z omeškania vo výške 0,62 eura a poplatkov vo výške 86,75 eura, čo nekorešponduje s podanou žalobou. Žalobca sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 2.000,52 eura titulom istiny spolu s 1% úrokom z omeškania od 22. 04. 2016 do zaplatenia a sumu 23,48 eura titulom poplatkov. V týchto častiach bolo žalobe vyhovelé, odvolanie v tejto časti podané nebolo a je už právoplatná. Žalobca sa podanou žalobou domáhal tiež zaplatenia nezaplateného úroku k 21. 04. 2016 v sume 1.820,32 eura, z tejto časti súd vyhovel žalobe v časti zaplatenia sumy 538,52 eura a vo zvyšku žalobu zamietol a zaplatenia nezaplateného úroku z omeškania k 21. 04. 2016 v sume 39,93 eura, z tejto časti súd vyhovel žalobe v časti zaplatenia sumy 0,63 eura a vo zvyšku žalobu zamietol, pričom ohľadne týchto súm z rozhodnutia súdu nevyplýva, prečo žalobu práve ohľadne nezaplateného úroku vo výške 1.281,80 eura (1.820,32 - 538,52) a práve ohľadne nezaplateného úroku z omeškania vo výške 39,31 eura (39,93 - 0,62) žalobu zamietol a ako došiel súd k týmto sumám. V tejto časti súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, keď uviedol len to, že ohľadne sumy 538,52 eura a sumy 0,62 eura považoval žalobu za dôvodnú a sumu 1.281,80 eura za nejasnú a nezrozumiteľne podanú. Neúplnosť a nezrozumiteľnosť podania pritom nie je dôvodom na zamietnutie žaloby, ale na výzvu súdu podľa § 129 ods. 1 CSP. Ohľadom zamietnutia sumy 39,31 eura súd prvej inštancie zamietnutie žaloby vôbec neodôvodnil a nezrozumiteľné je aj odôvodnenie súdu ohľadne rôznych poplatkov, pričom z rozhodnutia nie je zrejmé ani, aké poplatky mal súd prvej inštancie na mysli, keď ohľadne poplatkov 23,48 eura súd žalobe vyhovel a iné poplatky predmetom konania neboli. Nezrozumiteľné je aj odôvodnenie ohľadom úroku 29,30%, keď súd uviedol, že zmluvný úrok bol súčasťou každej splátky úveru, a teda jeho priznanie by bolo duplicitným nárokom, keď predmetom konania nie sú splátky za určité časové obdobie, ale žalované nároky sú vyčíslené samostatne na istinu, úrok, úrok z omeškania a poplatky. Z uvedených dôvodov je celá napadnutá zamietajúca časť rozsudku súdu prvej inštancie zmätočná, neprehľadná a nedostatočne odôvodnená, čo bolo dôvodom na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. K ďalším námietkam žalobcu uvedeným v odvolaní odvolací súd ešte dodáva, že aj keď je zmluva o poistenom OTP EXPRES úvere je absolútnym obchodom, na ktorý sa vzťahuje Obchodný zákonník, to však nevyklučuje posúdenie danej veci aj v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže v

danej veci išlo o poskytnutie spotrebiteľského úveru, pričom žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako veriteľ, t. j. ako osoba, ktorá konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, t. j. ako osoba, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Záver súdu prvej inštancie o tom, že na tento právny vzťah je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka je preto správny. To, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva v zmysle ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyjadril aj NS SR vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 4M Cdo 17/2014, 8M Cdo 13/2014, 2M Cdo 5/2015, 3M Cdo 12/2014, 4M Cdo 4/2014 a 8 M Cdo 3/2015, v ktorých uviedol, že keďže ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka nadobudlo účinnosť 1. mája 2014, pričom tento predpis nemá prechodné ustanovenia, od jeho účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Čo sa týka nároku žalobcu na odplatné úroky, k tomu odvolací súd dodáva, že sa stotožňuje so súdom prvej inštancie, že tieto by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky, a teda trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ aj spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve, teda za stavu, ak by nedošlo k predčasnému zosplatneniu úveru. Tento stav však netrvá, došlo k zmene záväzku, ktorý bol spôsobený omeškaním spotrebiteľa a súčasne predčasným zosplatnením úveru zo strany veriteľa. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej sumy. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa spôsobuje stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne vracia a spláca, za čo veriteľovi patrí úrok. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Veriteľ teda navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práv na dispozíciu s istinou úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľov. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav, založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. Prípadná dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru.

11. Právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie v ďalšom konaní viazaný (§ 391 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).